

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-69 (Özelleştirme Nihai Bildirim)

Karar Sayısı : 03-35/424-186

Karar Tarihi : 27.5.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK (Başkan Y)

Üyeler : R. Müfit SONBAY, Murat GENCER, Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER: M. Ömür PAŞAOĞLU, Harun ULU,
Mert KARAMUSTAFAOĞLU

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Hüseyin Rahmi Sok. No: 12 Çankaya-Ankara

D- TARAFLAR: - Eti Gümüş A.Ş.
Gümüşköy/Kütahya
- 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri
Dış Ticaret A.Ş.
Kayışdağı Cad. No: 1 Kadıköy-İstanbul

E- DOSYA KONUSU: Özelleştirme kapsam ve programında bulunan Eti Gümüş A.Ş.'nin blok satış yöntemiyle 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri Dış Ticaret A.Ş.'ye devrine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına; 12.5.2003 tarih, 2101 sayı; 20.5.2003 tarih, 2207 sayı ve 28.5.2002 tarih, 2428 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1998/4 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 22.5.2003 tarih, 2003-1-69/ÖN-03-MÖP sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 23.5.2003 tarih ve REK.0.05.00.00/65 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-35 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Eti Gümüş A.Ş.'nin özelleştirme yoluyla 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri Dış Ticaret A.Ş.'ye devri işleminin,

- 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurulu'na Yapılacak Önbildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir "devralma" olmakla birlikte, ilgili pazar dikkate alındığında aynı Tebliğ'de yer verilen pazar payı ve ciro eşiklerinin altında bulunduğu, dolayısıyla bildirim tabi olmadığı,

- Teklif sahibi teşebbüsün ilgili ürün pazarında faaliyette bulunmadığı, bu nedenle pazar yapısında bir değişiklik olmadığı ve Eti Gümüş A.Ş.'nin herhangi bir imtiyaza sahip olmadığı hususları da göz önüne alındığında, Türkiye pazarındaki rekabet koşullarını etkilemeyeceği,

ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Eti Gümüş A.Ş.

10.10.2000 tarih ve 2000/76 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınmış olup, sermayesinin tamamı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na aittir.

H.1.2. 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri Dış Ticaret A.Ş.

2001 tarihinde kurulmuş olan teşebbüs yalnızca seramik alım-satımı faaliyetinde bulunmaktadır. Dosya mevcudu bilgilerden, teşebbüsün gümüş ya da herhangi bir maden üretiminde faaliyet göstermediği anlaşılmaktadır. Seramik satışlarının büyük bir kısmını ihracat şeklinde gerçekleştiren teşebbüsün 2002 yılı cirosu ..... TL. 'dir.

H.2. Sektörel Bilgiler

H.2.1. Genel Bilgiler

Türkiye'de, cevherden gümüş üretimine, Etibank vasıtasıyla 1987 yılının sonlarında, o zamanki adıyla 100. Yıl Gümüş Madeni İşletmeleri Müesseseleri Müdürlüğü'nün, Kütahya/Gümüşköy mevkiindeki tesislerinin fiilen faaliyete geçmesi ile başlanılmıştır. Tesislere hammadde sağlayan Gümüşköy/Aktepe maden sahası, Kütahya ilinin kuzeybatısında olup, şehir merkezine 33 km. uzaklıktadır. Maden sahasındaki rezervin tenörü 180 gr/ton, toplam cevher miktarının 20-25 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Bu rezerv yaklaşık olarak 4000-4500 ton metalik gümüşe eşdeğerdir. Türkiye'de diğer madenlerin rezerv miktarı, mevcut durumda üzerine yatırım yapılmasına ve kâra geçilmesine izin verecek boyutlarda değildir.

1998 yılına kadar Eti Holding A.Ş.'ye bağlı ortaklık olarak faaliyet gösteren Eti Gümüş A.Ş., yılda yaklaşık bir milyon ton cevher üretmektedir. Bu üretim miktarının herhangi bir nedenle kesilmesinin, büyük oranda azalmasının veya artmasının söz konusu olmaması halinde Eti Gümüş A.Ş.'nin 20-25 yıllık ömrü olduğu ifade edilebilir.

Türkiye'de cevherden tek gümüş üreticisi, Eti Gümüş A.Ş.'dir. Türkiye'de kullanılan yıllık gümüş miktarının yaklaşık %.....'i Eti Gümüş A.Ş. Kütahya tesislerinden çıkarılmaktadır. Eti Gümüş A.Ş. açık cevher işletmesine sahip olup %99.9 Ag saflıkta granül gümüş üretmekte ve 1, 2, 5 ile 10 kg'lık torbalar halinde piyasaya sunmaktadır. Ortalama 30 ton olan gümüş ithalatı, Eti Gümüş A.Ş.'nin yıllık üretimindeki artma veya azalmalardan direkt etkilenecek değişim göstermektedir. Yıllar itibarıyla yerli üretim ve ithalat karşılaştırmasına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1- Yerli Üretim ve İthalat Miktarları

1999-2002 Gümüş Üretim ve İthalatı (kg)		
Yıllar	Eti Gümüş Üretimi	Gümüş İthalatı
1999	88.000	40.500
2000	92.000	113.420
2001	96.000	59.400
2002	91.000	139.109

Ülkemizde ikincil kaynakları kullanarak üretim yapan Ramak A.Ş., Sarkuysan A.Ş., Çinkur A.Ş. gibi kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kurumlar bakır veya çinko üretimi sonucu yan ürün olarak altın ve gümüş üretmektedir. Bakır ve çinko anot çamurları, yurt dışına geçici ihracatla rafinasyon işlemine gönderilir ve rafinasyona giren bu çamurlardan gümüş, tekrar kazanılır. Ancak elde edilen gümüş miktarı yıllık olarak yaklaşık 3-5 ton civarı olup, genel arz tutarı olan 200 ton içerisinde önemli bir orana sahip değildir.

Türkiye’de gümüşün yaklaşık %90’ı Kapalıçarşı tarafından tüketilmekte, gümüşe en çok takı, ev eşyası yapımında ve altın ayarında ihtiyaç duyulmaktadır. İç piyasada üretilen granül gümüşün tamamı yine iç piyasada satılmaktadır. Dolayısıyla sadece iç piyasada talebin daraldığı ve stok miktarının arttığı zamanlarda ihraç söz konusu olmaktadır.

Kapalıçarşı gümüş piyasasında, dört veya beş adet toptancı, 125-150 civarında gümüş işleyen atölye, 175-200 civarında da satış mağazası faaliyet göstermektedir. Kapalıçarşı’daki bu atölyelere mal veren ve yukarıda belirtilen dört veya beş firma içinde iki büyük firma bulunmaktadır. Bu toptancı firmaların yıllık yaklaşık 50-60 ton kapasite ile çalıştıkları belirtilmekte olup, Kapalıçarşı ihtiyacının %90’ını karşıladıkları ifade edilmektedir. Bu firmalar gümüş ihtiyaçlarını (kendileri de İstanbul Altın Borsasına üye oldukları için) ithalat yoluyla, Eti Gümüş A.Ş.’ye ait olan ve Borsa vasıtası ile yaptıkları alımlarla ve ayrıca röntgen filminden ve hurda gümüşten elde ettikleri gümüş ile karşılamaktadırlar. Kapalıçarşı’da granül gümüş kullanımı hakim olup, içerden sağlanan ya da ithal edilen gümüşün tamamına yakını granüle dönüştürülerek piyasaya arz edilmektedir.

H.2.2. Gümüş Sektörüne Yönelik Yasal Düzenlemeler

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 31.12.1998 tarih ve 23570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 98/12217 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilerek, kıymetli madenler kapsamına gümüş de alınmış ve belirli standartlara bağlanmıştır. Bu yolla, gerek ithal edilen, gerekse yurt içinde üretilen ve standartları Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek işlenmemiş gümüşlerin, İstanbul Altın Borsasında işlem görmesi için yasal zemin hazırlanmıştır.

Ayrıca 20.4.1999 tarih ve 23672 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kıymetli Madenler Borsasında İşlem Görecek Gümüş ve Platin Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ”in 2. maddesinde, işlem görebilecek gümüşün özellikleri yeniden tanımlanmış, 4. maddesinde ise Kıymetli Madenler Borsasında gümüş ve platin işlemleri görebilecek rafineriler sayılmıştır.

İstanbul Altın Borsasında işlem yapma yetkisi sadece Borsaya üye olan kuruluşlara aittir. Üyelik şartları ise, 16.10.1993 tarih ve 21730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kıymetli Madenler Borsası Üyelik Belgesi Verilme Esasları ile Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kurumlarının Kuruluş ve Faaliyet Şartlarına İlişkin Yönetmelik”de açıklanmıştır.

Bu Yönetmeliğin amacı, 29.4.1992 tarih ve 3794 sayılı Kanun ile değişik, 28.7.1981 tarih ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 40/a maddesi ile 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerine dayanılarak; kıymetli madenler borsalarında faaliyet gösterecek kıymetli madenler aracı kurumlarının kuruluş ve faaliyet şartları ile kıymetli madenler borsaları üyelik belgesi verilme esaslarının düzenlenmesidir. Bu Yönetmelikle düzenlenen aracılık faaliyetleri, Müsteşarlıktan, Borsada işlem yapmak üzere “faaliyet izni” almaları kaydıyla ve ilgili mevzuat hükümlerindeki sınırlamalar saklı olmak üzere; yetkili müesseseler, özel finans kurumları, kıymetli maden üretimi ve pazarlaması faaliyetinde bulunan kuruluşlar, kıymetli madenler aracı kurumları ile yurt dışında yerleşik kişi ve kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.

İstanbul Altın Borsası, altın gibi gümüşün de Borsa bünyesinde organize ve şeffaf bir piyasada işlem görmesini sağlamaya yönelik yasal ve teknik çalışmalarına 1995 yılından itibaren başlamıştır. Bu çalışmalar neticesinde piyasaya yasal olmayan yollardan gümüş girişine yol açan gümüş ithalatına uygulanan %15 oranındaki katma değer vergisi (KDV), 29.7.1998 tarih ve 23717 sayılı Resmi Gazete’nin mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe giren 4369 sayılı Kanun’un 60. maddesi ile 3065 sayılı Kanun’un 17/4-g bendine yapılan ilave ile kaldırılmıştır. Aynı ilave ile Türkiye’de Eti Gümüş A.Ş. tarafından cevherden işlenerek, granül olarak piyasada satışa sunulan gümüşlere uygulanan KDV kaldırılmıştır.

İstanbul Altın Borsası bünyesinde başlayan gümüş alım satım işlemleri, ülkemizdeki tek gümüş üreticisi olan Eti Gümüş A.Ş.’nin yeniden yapılanmasına katkıda bulunarak, sektöre daha planlı ve daha uygun fiyattan mal satabilme olanağı yaratmıştır. Daha önce gayri resmi gümüş girişi nedeniyle piyasada oluşan fiyatlarla rekabet edemeyen, düşük üretim ve kar marjı ile çalışan Eti Gümüş A.Ş., KDV uygulamasının kaldırılması ve İstanbul Altın Borsasında gümüş alım-satım işlemlerinin başlaması ile önemli bir rahatlama ve rekabet şansı yakalamış, söz konusu yasal düzenlemeler sayesinde üretici ve aracı kuruluşların objektif koşullar altında faaliyet göstermeleri imkanı ortaya çıkmıştır.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

H.3.1.1. Gümüşün Fiziksel Özellikleri ve Üretim Prosesi

Gümüş beyaz, parlak ve yoğun bir metaldir. Gümüş iyonu doğada serbest halde görülebildiği gibi diğer metal elementlerinin bünyesinde de belirli oranlarda bulunabilmektedir. Metaller arasında ısı ve elektrik iletkenliği en yüksek olan elementlerden biri olan gümüş, bu özelliği nedeniyle kolaylıkla tel ve levha haline getirebilmektedir.

Gümüş, birincil kaynaklardan veya hurda gümüşün yeniden kazanılmasıyla ikincil kaynaklardan elde edilebilmektedir. Birincil gümüş kaynakları da ana ürün (primer) gümüş yatakları ve yan ürün (seconder) gümüş yatakları olmak üzere iki kategoride değerlendirilmektedir. Günümüzde dünya gümüş üretiminin çoğu sekonder tip yataklardan altın, çinko, bakır ve diğer madenlerden yan ürün olarak elde edilmektedir.

Gümüş ihtiva eden cevherler, açık işletme veya yer altı üretim metodlarıyla çıkarılır. Altının ve gümüşün üretim teknolojisi tamamen aynı olmakla birlikte, söz konusu metaller rafinasyon işlemleri bakımından farklı proseslere tabidir. Cevher, boyut küçültme işlemlerinden geçirilerek liç tanklarına gönderilir. Siyanürleşme işlemi denilen bir dizi reaksiyondan sonra elde edilen gümüş konsantresi, rafinasyon işlemine tabi tutulur. Elde edilen kristal gümüş döküm potalarında ergitilir ve dore külçesi denilen ürüne dönüşür.

H.3.1.2. Gümüşün Kullanım Alanları

Gümüş diğer bazı metallere farklı olarak hem yatırım aracı, hem de endüstriyel hammadde olarak talep görmektedir. Gümüşün çoğunlukla kullanıldığı alanlara aşağıda yer verilmektedir.

- Aynaların kaplanmasında: Kaplanacak yüzey, gümüş nitrat ve amonyum hidroksit karışımına batırılmakta; uygun bir indirgeyici ayıraç katılmasıyla, gümüşün ayna üzerine çökmesi ve bu sayede gümüşün ışığa olan hassasiyeti ve ışığı yansıtıcı özelliğinden faydalanılması sağlanmaktadır.
- Mühendislik alanında: Gümüş lehim, bakır ve çinko içeren bir alaşımdır. Lehim olarak, erime noktası yüksek, kuvveti de fazladır. Bu alaşım, yüksek nitelikli mühendislik çalışmalarında kullanılmaktadır
- Kuyumculuk sektöründe: Türkiye’de altın gibi tasarruf amacı taşımayan gümüş, ev eşyası ve özellikle turistik amaçlı olmak üzere takı yapımında kullanılmaktadır. Türkiye’de gümüşün yaklaşık %90’ının bu alanlarda değerlendirildiği tahmin edilmektedir.

Ayrıca gümüşün kuyumculuk sektöründe kullanıldığı diğer bir alan ise altının istenen ayarlara getirilmesidir. Örneğin, 100 ton'luk bir altında ortalama 20-25 ton gümüş, alaşım amaçlı olarak kullanılmaktadır.

- Fotoğrafçılık alanında: Fotoğrafçılık işlemlerinde gümüş klorür ve gümüş bromür tuzları biçiminde gümüş tüketilir.
- Sanayide gümüşün kullanıldığı diğer alanlar: Son yıllarda gümüşün ısı ve elektrik iletkenliğinin gerekli olduğu elektrik-elektronik sektöründe çok hızlı ilerlemeler kaydedilmesi sonucu bu alanlarda gümüşe duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Buna göre gümüş, otomobillerin kontaklarının imalatında, elektrik kondansatörlerinin, soğutma ekipmanlarının ve pilin yapımında, röntgen alanında, cep telefonu ve bilgisayar parçalarının imalatı gibi çok çeşitli alanlarda gün geçtikçe artan miktarlarda kullanılmaktadır.

Özelleştirmeye konu teşebbüsün faaliyet alanı ve gümüşün yukarıda değinilen kullanım alanları dikkate alındığında ilgili ürün pazarı, 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 24., 25. ve 26. maddelerine uygun olarak yürütülen faaliyetler

sonucunda elde edilen “ham cevherden üretilen saf gümüş pazarı” şeklinde tanımlanmıştır.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Gümüş işlemlerinin borsa ortamında yapılması; sanayide ve endüstri sektörlerinde sağlıklı fiyat oluşumu, arz-talep planlaması, üretim, ithalat ve ihracat kararlarının alınmasında sağlanacak istikrar ile ulusal ve uluslararası piyasalarda yaratacağı güven unsuru açısından önem taşımaktadır. Türkiye’de altında olduğu gibi uluslararası piyasalara entegre bir gümüş piyasasının kurulması, sektörün dünya piyasalarında rekabet edebilmesi açısından önemli bir adımdır.

İstanbul Altın Borsasının kurulması yönünde ilk yasal karar 1993 yılında alınmıştır. 3794 sayılı Kanun ile değişik 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 40/A maddesi hükmüne dayanılarak, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından "Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelik" yayımlanmıştır.

İstanbul Altın Borsası bünyesinde 9.7.1999 tarihinden itibaren yapılmaya başlanan gümüş işlemleri sayesinde, gümüşte uluslararası fiyatlara yakın bir fiyat seyri oluşturulmuştur. Bu durumun en önemli sonucu ise, piyasadaki gümüş fiyatlarının tamamen objektif kriterlere dayanılarak, uluslararası borsalar tarafından belirlenmesi ve işlemlerin de bu fiyatlar ışığında yapılması sonucunda, piyasadaki hiç bir aktörün, gümüş fiyatlarını herhangi bir şekilde etkileme gücüne sahip olamamasıdır.

Gümüş alım satım işlemlerinin İstanbul Altın Borsası bünyesinde başlamasına yönelik düzenlemelerin en önemli sonuçlarından biri ise daha önce de ifade edildiği üzere, “Kıymetli Madenler Borsası Üyelik Belgesi Verilme Esasları ile Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kurumlarının Kuruluş ve Faaliyet Şartlarına İlişkin Yönetmelik” gereğince, sadece Borsa üyelerinin gümüş ithalat ve ihracatı yapmaya yetkili olmasıdır.

Yapılan bu düzenleme, işlenmemiş külçe altında olduğu gibi işlenmemiş gümüşün de, girişinden nihai alıcıya kadar olan seyrini kayıt altına almış ve izlenebilir hale getirmiştir. Ayrıca İstanbul Altın Borsası aracı kuruluşları, altının yanında, ikinci bir kıymetli maden işlemi yapma olanağına kavuşturularak, piyasalar arasında arbitraj imkanı sağlanmıştır. Dolayısıyla bu piyasada faaliyet gösteren ve İstanbul Altın Borsası düzenlemelerine göre “Aracı Kuruluş/Borsa Üyesi” statüsüne sahip olan bütün firmalar ithalat yapabilecektir. Şu an için aracı kuruluş sayısı 47’dir ve bunlardan herhangi birinin, istediği an ve istediği miktarda ithalat yapması mümkündür. Dolayısıyla ithalat konusunda yasal bir zorluk ve bunun yarattığı bir giriş engeli söz konusu değildir.

İstanbul Altın Borsası, dünyadaki diğer kıymetli maden borsaları ile entegre bir biçimde faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu nedenle, kıymetli madenlere yatırım yapan bir yatırımcı, günün 24 saati, zaman farkının yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldırarak kıymetli maden piyasalarında işlemler yapabilir. Böyle entegre bir sistemin ortaya çıkardığı en önemli sonuç ise piyasalar arası arbitraj olanaklarıdır. Herhangi bir nedenle gümüşe aşırı bir talep olması sonucunda fiyatın yükselmesi veya yerli gümüş üretiminin %100’ünün bir firmaya ait olması nedeniyle fiyatın dünya fiyatları

üzerinde belirlenmesi, uluslararası piyasalarda anında fark edilebilmekte ve arbitraj yapılarak dakikalarla ifade edilebilecek kadar kısa bir süre içerisinde ortadan kaldırılabilmektedir. Borsa üzerinden gerçekleştirilen gümüş ticareti sonundaki teslim işlemleri de maksimum 5 gün içinde tamamlanmaktadır.

Sonuç olarak; piyasa fiyatlarının Türkiye'deki piyasa aktörlerinin etkisiyle değil, aksine uluslararası piyasalarda belirleniyor olması, ithalat yapmanın önünde yasal ve fiziki (nakliye ve teslim ücretleri vs.) herhangi bir engelin bulunmaması ve arbitraj olanaklarının varlığı karşısında, ilgili coğrafi pazar "Dünya Pazarı" olarak tanımlanmıştır.

H.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Söz konusu işlem, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 10.10.2000 tarih ve 2000/76 sayılı kararı ile özelleştirme programına alınmış olan Eti Gümüş A.Ş.'nin %100 oranındaki hisselerinin, blok satış yöntemiyle özelleştirilmesinden ibarettir.

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, söz konusu özelleştirme işleminin, 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurulu'na Yapılacak Önbildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in 2. maddesinde sayılmış olan istisna hallerin dışında olduğu anlaşılmış ve bu nedenle Tebliğ kapsamında bir devralma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Özelleştirmeye ilişkin ihalenin nihai pazarlık görüşmeleri 6.5.2003 tarihinde tamamlanmış, görüşmelere katılan iki teşebbüs arasından en yüksek teklif 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri Dış Ticaret A.Ş. tarafından verilmiştir. Söz konusu teşebbüsün ilgili pazarda herhangi bir faaliyeti olmaması nedeniyle, ciro ve pazar payı eşikleri bakımından yapılacak değerlendirmede yalnızca Eti Gümüş A.Ş.'ye ait veriler dikkate alınmıştır.

Eti Gümüş A.Ş.'nin 2002 yılı cirosunun ..... TL. olması, dolayısıyla Tebliğ'de yer verilen 25 trilyon TL.'lik ciro eşığının altında kalması nedeniyle işlem ciro yönü itibarıyla izne tabi değildir.

Eti Gümüş A.Ş. Türkiye pazarında yaklaşık %....'lık bir pazar payına sahiptir. Ancak ilgili coğrafi pazarın "Dünya Pazarı" olarak tanımlandığı, Eti Gümüş A.Ş.'nin 2002 yılındaki üretiminin 91 ton, dünya gümüş arzının ise 26.843 ton olarak gerçekleştiği ve Eti Gümüş A.Ş.'nin ilgili pazarda yaklaşık %....'lük bir pazar payına sahip olduğu dikkate alındığında, işlemin pazar payı itibarıyla da izne tabi olmadığı anlaşılmıştır.

Coğrafi pazarın Türkiye pazarı olarak ele alınması halinde dahi, teklif sahibi teşebbüsün gümüş sektöründe faaliyet göstermemesi nedeniyle devralma işlemi pazar yapısında bir değişikliğe yol açmamaktadır.

Öte yandan, dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde;

- Türkiye'de Eti Gümüş A.Ş.'nin cevherden tek gümüş üreticisi olmasının, kanunlarla sağlanan bir imtiyaz veya tekel hakkından kaynaklanmadığı, diğer madenlerin işletilmemesinin, o madenlerin sahip olduğu rezerv miktarının yetersizliğinin bir sonucu olduğu,

- İleride yeterli miktarda rezervi olan maden yataklarının bulunması veya daha ileri teknolojiler kullanılarak, şu an yeterli miktarda rezervi olmayan ve dolayısıyla işletilmeyen madenlerin işletilmesinin kârlı hale getirilebilmesi halinde, bu madenlere yatırım yapılmasının ve bu madenlerin işletilmesinin önünde herhangi yasal bir engel bulunmadığı, 3213 sayılı Maden Kanunu'nda sayılan şartları haiz olan herkesin gümüş madeni işletebileceği,
- Eti Gümüş A.Ş.'nin bir kamu kuruluşu olmasından kaynaklanan, bir kanun veya sair hukuki düzenlemeye dayanan ya da fiilen oluşmuş, ilgili ürün piyasasında faaliyet gösteren diğer teşebbüslerin sahip olmadığı veya olamayacağı, tekel hakkı dahil hiçbir ayrıcalığa sahip olmadığı

anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen bilgilerin yanı sıra Türkiye'de yerli üretimin global rekabete açık olduğu, fiyatların uluslararası gelişmelere paralel olarak Borsada olduğu hususları da dikkate alındığında dosya konusu işlemin Türkiye pazarında 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum doğuran ve hakim durumu güçlendiren nitelikte bir işlem olmadığı kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında,

Eti Gümüş A.Ş.'nin özelleştirme yoluyla 3 S Madencilik Seramik ve İnşaat Yapı Malzemeleri Dış Ticaret A.Ş.'ye devri işleminin,

- 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurulu'na Yapılacak Önbildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir "devralma" olmakla birlikte, ilgili pazar dikkate alındığında aynı Tebliğ'de öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin altında bulunduğu anlaşıldığından bildirim tabi olmadığına,
- Teklif sahibi teşebbüsün ilgili ürün pazarında faaliyette bulunmaması sebebiyle pazar yapısında bir değişiklik olmadığı ve Eti Gümüş A.Ş.'nin herhangi bir imtiyaza sahip bulunmadığı göz önüne alındığında, Türkiye pazarındaki rekabet koşullarını etkilemeyeceğine, dolayısıyla bildirim konusu devir işleminin gerçekleşmesinde rekabet hukuku bakımından bir sakınca bulunmadığına

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.